

1865

Κατὰ τὸν Ἰανουάριον δὲ τοῦ ἔπομένου ἔτους ἐπεδήμησεν εἰς Ἀθήνας ὁ Πρίγκηψ Ἰούλιος, θεῖος τοῦ Βασιλέως. Τῇ 17ῃ δὲ τοῦ μηνὸς ὁ Πρέσβυς τῆς Αὐστρίας κ. Τέστας, ἐπισκεφθεὶς με, μοὶ ἀνήγγειλεν ὅτι προσεχῶς ἔμελλε νὰ ἔλθῃ πρὸς ἐμὲ ὁ Πρίγκηψ, ἵνα ἐρωτήσῃ τὴν γνώμην μου περὶ τῶν πραγμάτων τῆς Ἑλλάδος. Καὶ τοῦτο μὲν μοὶ ἐφάνη ὅπωσοῦν παράδοξον καὶ δυσάρεστον· οὐχ ἡττον σκοπὸν εἶχον ν̄ ἀπαντήσω ἀνεπιφύλακτως εἰς ὃ, τι ἡρωτώμην, καὶ ἂν τινες τῶν ἀπαντήσεών μου ἐδύναντο νὰ δυσαρεστήσωσιν ἢ παρ’ ἡμῖν ἢ ἐν Δανίᾳ, δὲν θὰ ἐφειδόμην αὐτῶν, ἀν τὰς ἐνόμιζον ὠφελίμους εἰς τὴν πατρίδα καὶ εἰς τὸν Βασιλέα.

Ἐντυχῶς ὅμως δὲν ἡρωτήθην· ἀλλ’ εἶδον ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν δυσεξήγητον πλῆθος ἀμαξῶν, διαβαῖνον πρὸ τῆς οἰκίας μου καὶ διευθυνόμενον πρὸς τὸ Ἀνάκτορα, καὶ ἔμαθον τὴν ἐσπέραν, ὅτι ἔτι δυσεξηγητότερον ἐφάνη εἰς τὸν Βασιλέα, ἐπανερχόμενον τοῦ περιπάτου, νὰ ἰδῇ τὴν αὐλὴν τῶν Ἀνακτόρων πλήρη ἀμαξῶν. Ἐρωτήσας δ’ ἐπληροφορήθη ὅτι ὁ θεῖος του εἶχε συγκαλέσει περὶ ἑαυτὸν συμβούλιον, ἵνα διάφορα θέση αὐτῷ ζητήματα, καὶ ἴδιως τὸ περὶ τῆς παρουσίας τοῦ κ. Σποννέκ, καθ’ οὖ, ως ἦν ἐπόμενον, εἶχεν ἔξεγερθῆ ἥδη ἀντιπολίτευσις, οὐ μόνον ἐκ τῶν φρονούντων ὅτι ἐν πολλοῖς ἔσφαλεν ἐξ ἀγνοίας, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν θεωρούντων αὐτὸν ως πρόσκομμα τῆς φιλοδόξου ἐπιτυχίας των.

Ἐκ τῶν συνελθόντων ἄλλοι ἄλλα εἶπον κατὰ τὰ ἴδια φρονήματα ἢ συμφέροντα ἔκαστος· τὸ δ’ ὅτι ὁ κ. Χρηστίδης ἐδικαίωσε τὴν παρουσίαν τοῦ ἴδιωτικοῦ συμβούλου, ως οὐχὶ ἀντισυνταγματικήν, ἐθεωρήθη ὑπὸ τῶν πολλῶν ως οἰωνὸς προσεχοῦς ὑπουργικῆς μεταβολῆς ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Χρηστίδου.

Ἄλλ’ οἱ ἐκεῖ συζητοῦντες καὶ φιλονεικοῦντες ὑπελόγιζον, τὸ τῆς παροιμίας, ἀνευ τοῦ ἔνοδοχου διότι ὁ ἔνοδόχος, δηλαδὴ ὁ Βασιλεὺς, οὐδόλως ἐνέκρινε τὴν τοιαύτην αὐτόκλητον ἐπέμβασιν τοῦ θείου του εἰς τὰ τῆς ἴδιας διοικήσεως, καὶ τὴν ἐπαύριον τὸ ἐσπέρας ὁ Πρίγκηψ Ἰούλιος, χωρὶς νὰ λάβῃ καιρὸν οὐδένα

ν' ἀποχαιρετήσῃ, οὐδὲ κἄν τὴν Ἀκρόπολιν, ἀπήρχετο δέπισω εἰς Κοπεγχάγην, μέχρι τοῦ λιμένος ὅμως εὐγενῶς προπεμφθεὶς ὑπὸ τοῦ Βασιλέως.

Ο δὲ κ. Σπουνέκ, ἀμα μαθὼν τὸ διάβημα τοῦ πρ. Ἰουλίου, ἐξήτησε παρὰ τοῦ Βασιλέως τὴν ἄδειαν ν' ἀναχωρήσῃ, ἵνα μὴ τῷ παρεμβάλλῃ δυσκολίας· ὁ Βασιλεὺς ὅμως δὲν τὸ ἐπέτρεψε. Ἄλλὰ μετά τινας μῆνας ἐπιμείνας, διότι ἐνσυνειδότως ἔβλεπεν ὅτι, ἀπειρος ὡν τοῦ τόπου, καὶ μὴ ἡσκημένος πρὸς τὴν πάλην, εἰς ἥιν ἐκαλεῖτο, δὲν ἐδύνατο νὰ ὠφελήσῃ διὰ τῆς παρουσίας του, οὔτε τὸν Βασιλέα, οὔτε τὴν Ἑλλάδα, ὅσον ὥφειλε καὶ ὅσον ἥθελε, ἔλαβε τέλος τὴν Βασιλικὴν ἄδειαν καὶ ἀπῆλθεν, ἀφεὶς ὑπόληψιν, ἃν οὐχὶ ἐπιδεξίου πολιτικοῦ, ἀλλ' ἀνδρὸς εὐθέως καὶ ἐντίμου τὸν χαρακτῆρα.

Ἐκλήθη δὲ τότε εἰς τὸ Ὅμιλον τῶν Ἐξωτερικῶν ἐκ Κερκύρας ὁ διὰ τῶν γνώσεων καὶ τοῦ χαρακτῆρός του τὴν πατρίδα του τιμῶν κ. Βοάϊλας, ἀλλὰ μόλις ἐλθών, ἵνα ἀναλάβῃ τὰ σπουδαῖα αὐτοῦ καθήκοντα, προσεβλήθη ὑπὸ μεγίστης συμφορᾶς, τοῦ θανάτου τοῦ μονογενοῦς του υἱοῦ, τῆς ἐλπίδος τῆς οἰκογενείας του. Πᾶσα ἡ κοινωνία ἐπένθησεν ἐπὶ τῷ δυστυχήματι τούτῳ, καὶ ὁ τότε ἐν Ἀθήναις διαμένων νέος λόγιος ἐπτανήσιος κ. Ματαράγκας ἔγραψεν ὥραῖον ποίημα ἐπ' αὐτῇ, ἐν φ, πρὸς τοῖς ἄλλοις, ἔλεγεν εἰς τὸν ἐν φιλοσοφίᾳ τραφέντα, τεθλιμμένον πατέρα καὶ ταῦτα, ἢ μοὶ ἐφάνησαν ἀξια ἀπομνημονεύσεως:

•Πῶς; δὲν εնδίσκεις σήμερον βοήθειαν καμμίαν
εἰς τὰς βαθείας σκέψεις σου, εἰς τὴν φιλοσοφίαν;
•Ο στρατιώτης φαίνεται δύσταν πολευῆ.

Πεπεισμένος ὅτι τὸ ἔργον τοῦτο καὶ ἡ συμπάθεια τοῦ νέου ποιητοῦ ἥθελον χύσει βάλσαμον εἰς τὴν πατρικὴν καρδίαν τοῦ κ. Βοάϊλα, ἔφερα τὸν κ. Ματαράγκαν πρὸς αὐτόν, ὅστις καὶ βαθέως συνεκινήθη καὶ κατὰ στενήν μου σύστασιν παρεδέχθη αὐτὸν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν καὶ τὸν διώρισε πρόξενον εἰς Τραπεζοῦντα.

